

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

Registrerings ark

navn: test-dato: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

klasse: fødselsdato: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

terapeut: kronologisk alder: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Instruktion

- Ved flere af punkterne er det muligt at vælge mere end et
- Anbring en cirkel ved det rigtige svar, eksempel: er / er ikke
- Siddestilling og blyantsgreb observeres i alle tegne- og skrive opgaver
- En før-skole elev vil udføre nogle af de observerede punkter forskelligt fra opgave til opgave. For eksempel kan blyantgrebet variere fra opgaven "farvelæg billedet" til opgaven " afslut de snoede linier". Ved farvelægning vil de fleste børn udvise et mere statisk blyantgreb end de vil gøre ved skrive-opgaverne. Disse observationer kan noteres i skemaet.

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1 Papir og blyant opgaver

1.1 Skrive-position

<p>a. fortrukne hånd</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ venstre ○ højre ○ I tvivl / skifter 	<p>g. underarmens position</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ svag pronation ○ neutral ○ for stor pronation ○ ustabil håndled (pronation og neutral)
<p>b. afstand mellem næse og bordpladen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afstand svarende til håndled – albue ○ tæt på ○ langt fra 	<p>h. håndleds position</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ svag dorsal flexion ○ neutral ○ palmar flexion / ulnar deviation ○ ekstrem dorsal flexion
<p>c sidde-stilling</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vedholder stabil oprejst siddestilling ○ læner sig ind over bordet ○ bækken skydes frem på sædet ○ kan ikke sidde stille ○ forbliver ikke siddende 	<p>i kontakt underarm og bordet</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ underarmen hviler på bordet ○ der er luft mellem håndled og bord ○ underarm hviler ikke på bordet
<p>d skulder position (skrive-hånd)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ horisontal skulder linie ○ elevation ○ protraction ○ retraction 	<p>j ikke – dominante hånd</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ stabiliserer papiret ○ har ingen funktion, er / er ikke på bordet ○ understøtter hovedet
<p>e bevægelsen af blyanten opnås ved</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tommel og finger bevægelse ○ håndleds bevægelse ○ albue bevægelse ○ skulder bevægelse ○ overkroppens bevægelse 	<p>k muskel tonus</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ normal tonus ○ lav tonus ○ øget tonus i skulderen ○ øget tonus i underarmen og hånden ○ fikserer overkrop og arme ○ fikserer fødderne (rundt om stolebenene)
<p>f overarmens position</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ mild abduktion ○ armen presset ind mod overkroppen ○ for megen abduktion 	<p>i associerede bevægelser af mund/ den anden hånd</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ses ikke/ ses svagt ○ ses mindre end halvdelen af tiden. ○ ses mere end halvdelen af tiden.

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.2 Blyants greb

de modne greb <ul style="list-style-type: none"> ○ dynamisk 3 punkts greb ○ lateral 3 punkts greb ○ dynamisk 4 finger greb ○ lateral 4 finger greb ○ interdigital 3-punkts greb 	udviklings greb <ul style="list-style-type: none"> ○ statisk 3-punkts greb ○ tommelfinger krydsover ○ statisk 4-finger greb 	primitive greb <ul style="list-style-type: none"> ○ radial cross palmar greb ○ palmar supineret greb ○ digital proneret greb ○ pensel greb – Top greb ○ greb med strakte fingre
bemærkninger blyants greb <ul style="list-style-type: none"> ○ varierer/varierer ikke blyants grebet ○ andre..... 		formen af "svømmehuden" <ul style="list-style-type: none"> ○ åben, rund form ○ oval formet ○ lukket.
styrke af grebet <ul style="list-style-type: none"> ○ passende styrke i blyants grebet. ○ for meget kraft på blyantsgrebet (over ekstenderet DIP, hvide knoer) ○ løst, ustabil blyants greb 		blyantens tryk <ul style="list-style-type: none"> ○ passende blyants tryk. ○ for lidt tryk på blyanten ○ for meget tryk på blyanten
bemærkninger:		

1.3 Farvelægning af billede

Strategi ved farvelægning af solen <ul style="list-style-type: none"> ○ starter med at farve kanten på solen med et modent skrive greb og maler derefter i cirklen med et udviklingsgreb. ○ starter med at farvelægge kanten af solen og fylder ud bagefter, anvender i begge tilfælde udviklingsgreb ○ farvelægger solen på sin egen måde uden at starte med kanten
Farvelægning af sol <ul style="list-style-type: none"> ○ farver indenfor stregerne, den farvede del af solen er malet over det hele ○ farver indenfor stregerne, den farvede del af solen er ikke malet over det hele ○ farver ofte uden for stregerne ○ farvningen er kradset malet, som et resultat af dette farver barnet ofte udenfor solen
Farvelæg små cirkler <ul style="list-style-type: none"> ○ farver indenfor stregerne, cirklerne er helt farvelagte. ○ farver indenfor stregerne, cirklerne er ikke helt farvelagte. ○ farven er ofte udenfor cirklen ○ kradse maler. Mere end halvdelen af farven er uden for cirklerne.

1.4 Skrive dit navn

<ul style="list-style-type: none"> ○ skriver sit navn med små bogstaver ○ skriver sit navn med store bogstaver ○ skriver sit navn med store bogstaver hvor af én eller flere er spejlvendte ○ skriver sit navn fra højre mod venstre ○ tegner bogstaver i sit navn efter forlæg. ○ tegner nogle få genkendelige bogstaver i sit navn ○ kan ikke skrive sit navn
--

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.5 Tegn-en-mand / Draw-a-man (DAM)

Tegn-en-mand Test (Goodenough, 1926; Harris, 1963)

Vurder hvilke af delene der er til stede i barnets tegning. Følgende bemærkninger kan vejlede ved scoring:

- kan være tegnet forfra eller i profil;
- udtrykket " ikke transparent " betyder at en del af kroppen er tydeligt dækket, f.eks. gives der ikke point hvis en hat er placeret så man kan se den øverste kant af hovedet;
- tøj kan være valgt af f.eks. følgende: hat, sko, frakke, bluse, t-shirt, krave, slips, bælte, bukser, jakke, skjorte, overall / kittel , sokker;
- med "to dimensioner " menes at kropsdele skal være tegnet mere præcist end ved cirkler, prikker og streger;
- skitserede dele kan scores som en kvalitativt bedre tegning, selv om ikke alle detaljer er synlige i den form for tegning.

Tegnede kropsdele: (Hver del tæller som et point)	
☐ hoved	☐ hår
☐ ben	☐ hår, der ikke er tegnet på hovedet kontur, ikke er transparent, ikke kradsetegnet
☐ arme	☐ tøj
☐ krop	☐ to dele af påklædningen, ikke transparent.
☐ kroppens længde større end dens bredde	☐ fuld påklædt, ærmer og bukser skal være angivet uden at være transparente
☐ skuldre	☐ fire eller flere klædningsstykker
☐ begge arme fæstnet til kroppen	☐ fingre
☐ arme og ben fæstnet på rette plads	☐ korrekt antal fingre
☐ hals	☐ fingre i to dimensioner, længde større end bredde
☐ halsens linjer fortsætter ubrudt med hovedets eller kroppens eller begges omrids	☐ tommel tydeligt angivet i forhold til øvrige fingre
☐ øjne	☐ hånd fremstår tydeligt i forhold til fingre eller arm
☐ næse	☐ albue led
☐ mund	
☐ næse og mund i to dimensioner	
☐ næsebor	

TOTAL SCORE: _____ (A)

DAM-alder: $3 + (A/4) =$ _____ = ca. _____ år

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.6 Vis vejen

koordination

- jævn bevægelse uden at blyanten løftes.
- ujævn bevægelse, rystende eller hakkende, men uden at blyanten løftes.
- udføres ikke i én bevægelse, men med korte og rykvisse bevægelser.
- trækker en ufuldstændig linje.

1.7 Følge zigzag linje

arbejdsretning ved vertikal zigzag

- nedefter (mod kroppen)
- opefter (væk fra kroppen)
- drejer papiret for at komme til at arbejde i horisontal retning
- drejer papir eller arm når retning ændres

arbejdsretning ved horisontal zigzag

- arbejder fra venstre mod højre
- arbejder fra højre mod venstre
- drejer papiret for at komme til at arbejde i vertikal retning
- drejer for det meste papir eller arm når retning ændres

zigzag

- følger den vertikale / horisontale zigzag nøje, holder sig tæt på linjen
- følger den vertikale / horisontale zigzag, afviger ofte fra linjen
- kan ikke følge den vertikale / horisontale zigzag
- løfter blyanten en eller flere gange

1.8 Fuldende krøllelinjer

nedadvendte krøller(røg)

- følger buen, krydser skærende linjer og er i stand til selv at fortsætte buerne
- følger buen og krydser skærende linjer, men kan ikke selv fortsætte buerne
- undgår at krydse skærende linjer ved tegning af nedadvendte krøllelinjer
- løfter blyanten en eller flere gange.

opadvendte krøller (dragesnor)

- følger buen, krydser skærende linjer og er i stand til selv at fortsætte buerne
- følger buen og krydser skærende linjer, men kan ikke selv fortsætte buerne
- undgår at krydse skærende linjer ved tegning af opadvendte krøllelinjer
- løfter blyanten en eller flere gange.

spiral-tegning i balloner

- spiralstregen i ballonen er velkoordineret
- spiralstregen i ballonen er rystet eller hakket
- kan ikke tegne en spiral i ballonen
- løfter blyanten en eller flere gange

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2 Motoriske aktiviteter

2.1 Klippe med saks

<p>foretrukne hånd <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ klipper med højre hånd ○ klipper med venstre hånd <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skifter hånd 	<p>armens position <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afslappet position af armen, papiret holdt lige over bordet ○ albuerne fikseret imod truncus ○ en eller begge hænder hviler på bordet <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ albuerne ud til siden, papiret holdes op til øjnene. ○ andet.....
<p>sakse greb: tommel, pege- og lange finger <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tommel i øverst øje, langefinger i nederste øje, pegefinger stabiliser ○ tommel i øverste øje, pegefingeren i nederste øje ○ tommel i øverste øje, pegefingere i og langefinger i nederste øje <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tommel i nederst øje, underarm proneret ○ skifter grebet omkring saksen ○ andet..... 	<p>placering i sakse øjnene <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ øjet hviler imellem DIP- og PIP leddene på fingerne <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ øjet holdes distalt fra DIP leddet ○ øjet holdes proximalt for PIP leddet ○ fingerne skifter position
<p>placering af ringe og lille finger <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ flekteret ind i hånden <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ekstenderet ○ medbevægelser ved åbning og lukning af saksen 	<p>papir håndtering <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ papiret holdes med tommel foroven og flekteret fingre under papiret. Hænderne samarbejder vel koordineret <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ papiret holdes i pronation med tommel under papiret; hænderne samarbejder ukoordineret
<p>udførelse <u>tilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ linie, firkant og cirkel er klippet i et kontinuerligt klip <p><u>utilfredsstillende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ linie, firkant og cirkel er ikke klippet i et kontinuerligt klip ○ linie, firkant og cirkel er klippet hakket. ○ kan ikke klippe linie, firkant eller cirkel. 	<p>klippe nøjagtighed</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ eleven klipper på linien ○ eleven klipper indenfor 2 mm fra linien ○ eleven klipper indenfor 2 til 5mm fra linien ○ eleven klipper indenfor 5 til 10mm fra linien ○ eleven klipper mere end 10mm fra linien
<p>associerede mund bevægelser</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ingen / næsten ingen ○ en smule (mindre end halvdelen af tiden) ○ påfaldende (mere en halvdelen af tiden) 	<p>bemærkninger:</p>

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2.2 Manipulation i hånden

2.2.a Forflytning fra fingre til håndflade

<p>forflytning</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ barnet skjuler 5 pinde i sin hånd ○ barnet skjuler 4 pinde i sin hånd ○ barnet skjuler 3 pinde i sin hånd ○ barnet skjuler 2 pinde i sin hånd 	<p>stabilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ korrekt stabilisering ○ taber 1 pind ○ taber 2 pinde ○ taber 3 pinde ○ taber 4 pinde
<p>strategi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ med hjælp af tyngden: Moden strategi, udnytter tyngden og supinerer underarmen ○ supination og tommel tryk: Bruger tommelen til at trykke pinden under de flekterede fingre, hånden er delvis supineret ○ pronation og tommel tryk: Bruger tommelen til at trykke pinden under de flekterede fingre, hånden er delvis proneret ○ ingen opbevaring : Gør ingen forsøg på at flytte pinden ind i hånden. 	<p>associerede bevægelser</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ associerede bevægelser / hypertoni ses ikke eller er næsten ikke påfaldende ○ associerede bevægelser / hypertoni i begrænset omfang.(i mindre end halvdelen af tiden ○ associerede bevægelser / hypertoni i udtalt grad (i mere end halvdelen af tiden)

2.2.b Forflytning fra håndflade til fingre

<p>forflytning</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ barnet sætter 5 pinde i hullepladen ○ barnet sætter 4 pinde i hullepladen ○ barnet sætter 3 pinde i hullepladen ○ barnet sætter 2 pinde i hullepladen 	<p>stabilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ korrekt stabilisering ○ taber 1 pind ○ taber 2 pinde ○ taber 3 pinde ○ taber 4 pinde
<p>strategi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ med hjælp af tyngden: Moden strategi, udnytter tyngdekraften ved at pronere underarm, håndled ofte flekteret og ulnar devieret ○ skubbe sammen: Bruger tommel og øvrige fingre til, på en akavet måde, at skubbe pinden mod fingerspidserne, underarm er supineret ○ ingen forflytning: Der gøres ingen forsøg på at flytte pinden til den distale ende af fingrene. Pinden placeres direkte fra håndfladen ned i hullepladen ○ overfladen eller den anden hånd: Bruger den anden hånd eller bordets overflade til at placere pinden mellem tommel og fingre 	<p>associerede bevægelser</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ associerede bevægelser / hypertoni er ikke eller næsten ikke påfaldende ○ associerede bevægelser /hypertoni er reduceret til at være påfaldende i mindre end halvdelen af tiden ○ associerede bevægelser / hypertoni er jævnlige påfaldende (i mere end halvdelen af tiden)

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2.3 Symmetriske eller asymmetriske bevægelser

symmetriske eller asymmetriske bevægelser.

- udføre symmetriske og koordinerede bevægelser, cirklerne har omtrent samme størrelse.
- asymmetriske bevægelser kan forekomme.
- kan kun udføre asymmetriske bevægelser
- det er ikke muligt at lave cirklerne bilateralt.
- der er tydelig forskel i størrelsen på den højre og venstre cirkel.

2.4 Midtlinie krydsning:

midtlinie krydsning:

- passende krydsning af kroppens midtlinie.
- nogle få associerede medbevægelser i truncus.
- associerede bevægelser af hele truncus.

gennemskæringen på racerbanen. "vejkrydset"

- passere "vejkrydset" med en flydende bevægelse
- tøver ved "vejkrydset"
- undgår at krydse "vejkrydset"